

Debreceni Ítéltábla

Bpkf.II.496/2021/6.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2021. október 21. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A vagyonekobbzás miatt ..... terhelt tekintetében indult egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban a Miskolci Törvényszék 2021. augusztus 09. napján meghozott 12.Bpk.207/2021/2. számú – vagyonekobbzás részbeni mellőzéséről rendelkező – végzését megváltoztatja, és a Miskolci Törvényszék 10.B.9/2016/237. számú ítéletével e terhelt tekintetében meghatározott vagyonekobbzásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a rendelkező részben megjelölt, egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban keretében meghozott végzésével .... terhelt esetében a Miskolci Törvényszék 2018. május 03. napján kihirdetett 10.B.9/2016/237. számú, és a Debreceni Ítéltábla 2019. április 02. napján jogerőre emelkedett Bf.III.553/2018/26. számú ítéletével meghatározott 40.721.435 forint vagyonekobbzásra vonatkozó rendelkezésből 19.889.000 forint tekintetében mellőzte az intézkedést.

[2] A törvényszék végzésével szemben törvényes határidőn belül a terhelt védője jelentett be fellebbezést a végzés megváltoztatása és a vagyonekobbzás teljes egészében történő mellőzése érdekében, mivel álláspontja szerint – ahogyan az egyébként az elsőfokú bíróság határozatának indoklásában is rögzítésre került – az eljárás során nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a bűncselekmény kapcsán a gazdálkodó szervezet vezetője – ..... terhelt – gazdagodott volna, ezért vele szemben vagyonekobbzásnak sincs helye.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.271/2021/2. számú átiratában a törvényi rendelkezésekkel és bírói gyakorlattal összhangban meghozott végzés – indoklás pontosításával történő – helybenhagyására tett indítványt, mivel a vagyonekobbzás teljes körű mellőzésére nincs törvényes indok, a vagyonekobbzás ugyanis kizárólag abban a mértékben mellőzhető, amely vonatkozásában az adóhatóság eljárása során a bűnös úton elért vagyongyarapodás elvonásra került.

[4] A fellebbviteli főügyészség indítványára a jogorvoslattal élő védő tett észrevételt, melyben lényegében a fellebbezésében foglaltakat ismételte meg, azonban külön kiemelte, hogy a jogerős ítéletben megállapított tényállás arra vonatkozóan még utalás szintjén sem tartalmazott rendelkezést, hogy a terhelt a gazdasági társaságok által be nem fizetett adót a gazdasági társaságból kivonta volna.

[5] A védő fellebbezése alapos.

[6] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 671. § 12. pontja szerinti egyszerűsített felülvizsgálati eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, melynek során .... terhelt tekintetében a jogerős ítéletben alkalmazott vagyoneklobzásra vonatkozó lényeges adatokat, mint ahogyan az adóigazgatási határozatokban megjelölt tényeket pontosan rögzítette.

[7] Az ítéltábla kiemeli, hogy ezen egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség az alapügyben hozott jogerős ügydöntő határozatban foglalt tények felülmérlegelésének, az eljárás célja kizárólag a megállapított tényekből levont jogi következtetések korrekciója lehet.

[8] A felülbírálat során megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság annyiban helyes következtetést vont le, hogy a jogerős ítéletben meghatározott vagyoneklobzás tekintetében jelen eljárásban is alkalmazandó, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: rBtk.) 77/B. § (2) bekezdésében foglaltak mellett a vagyoneklobzás egyetemleges alkalmazásának tilalmáról, illetve a részesekkel szembeni alkalmazásáról szóló 95. számú Büntető Kollégiumi vélemény a III. pontjában valóban rögzíti a kétszeres elvonás tilalmát. Az is kétségtől helytálló megállapítása volt a törvényszéknek, hogy a .... elítélttel szemben korábban jogerős ítéletben – 21., 24. számú tényállások tekintetében – meghatározott vagyoneklobzás és az elítélt ügyvezetése alatt álló gazdasági társaságokkal – .... és ... – szemben az adóigazgatási határozatban rögzített adóhiány ugyanazon időszakra, adónemre vonatkozott, amely pusztán önmagában megalapozta volna a vagyoneklobzás mértékének csökkentését.

[9] Az ítéltábla ugyanakkor a fellebbezésben foglaltakra is figyelemmel megvizsgálta a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállást, és ennek tükrében a vagyoneklobzás intézkedés alkalmazhatóságát. A másodfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlat alapján e körben a következőket tartotta szükségesnek kiemelni:

[10] A vagyoneklobzást a bűncselekménnyel összefüggésben szerzett teljes vagyonra kell elrendelni [1978. évi IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a) pont];

- adócsalás (költségvetési csalás) elkövetőivel szemben, ha a bűncselekmény a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel függ össze, a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyoneklobzást kell elrendelni;

- ugyanez irányadó, ha az elkövető a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt veszi jogosulatlanul igénybe, azzal, hogy ilyenkor a vagyonekobbzás mértékénél a jogosulatlanul igénybe vett kedvezmény az irányadó;
- amennyiben az eljárni jogosult hatóság az elkövetőt, vagy azt a gazdálkodó szervezetet, amelyik gazdagodott, már kötelezte, nincs helye vagyonekobbzásnak;
- ellenben, ha a kötelezés nem éri el a bíróság által megállapított bevételkiesés jogosulatlanul igénybe vett kedvezmény mértékét, a vagyonekobbzást – egyéb feltételek fennállása esetén – a fennmaradó részre kell alkalmazni.

[11] A vagyonekobbzást az elkövetővel szemben, illetve akkor, ha az ilyen vagyonnal nem az elkövető, hanem a gazdálkodó szervezet gazdagodott, az utóbbival szemben kell elrendelni [1978. évi IV. törvény 77/B. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés].

[12] A vagyonekobbzás csak a ténylegesen bekövetkezett vagyongyarapodás kapcsán és minden elkövető esetében külön-külön alkalmazandó intézkedés. Amennyiben tehát a bűncselekményt többen követték el, minden egyes elkövetőnél külön vizsgálandó, hogy a vagyonekobbzás feltételei fennállnak-e; az intézkedés nem rendelhető el és nem hajtható végre egyetemlegesen.

[13] Vagyonszerzésnek tekintendő, ha az adócsalás (költségvetési csalás) a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel függ össze; az elkövető vagyonának növekedését a bűncselekmény révén éri el, vagy annak csökkenését fizetési kötelezettségének büns kijátszásával kerüli el. Az adócsalás (költségvetési csalás) elkövetése révén az elkövető vagy más személy, illetve valamely gazdasági társaság a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyont szerez akkor is, ha a vagyona ténylegesen nem gyarapodik, és akkor is, ha a fizetési kötelezettség elkerülésére tekintettel az nem csökken. Ilyenkor a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyonekobbzást kell elrendelni.

[14] A vagyonekobbzás alkalmazása esetén körültekintéssel kell vizsgálni nemcsak annak jogalapját – büns vagyonszerzés –, hanem annak tényleges realizálását is, azt, hogy azzal ki gazdagodott. A megalapozott döntéshez a bizonyításnak erre is ki kell terjednie és annak eredményét a tényállásban rögzíteni kell, ténymegállapítást téve mind a büns vagyonnal gyarapodó személyekre (gazdálkodó szervezetekre), mind a vagyongyarapodásösszecszerűségére. Nem lehet feltételezés alapján, ténybeli következtetés hiányában vagyonekobbzást alkalmazni.

(Kúria, Bhar.III.208/2017/13. számú végzés [168]-[181] bekezdések)

[15] Az ítéltábla mindezek előre bocsátásával megállapította, hogy a büntetőügyben hozott elsőfokú ítélettel megállapított és (e körben) a másodfokú bíróság által sem változtatott irányadó tényállás .... terhelt vagyongyarapodására nem tartalmaz ténymegállapítást. A tényállás ezen túlmenően nem tartalmaz e terhelt esetében a bűncselekménnyel kapcsolatos pénzmozgásra, pénzátvételre vonatkozó tevőleges magatartást. Nem rögzít olyan tevékenységet sem a tényállás, amely alapján következtetés vonható le arra, hogy a büns

pénz felett, kifejezetten személyében a hatalmat megszerezte volna, azt eltulajdonította, avagy akár birtokolta volna.

[16] A fellebbezéssel támadott határozat indokolása is mindezt alátámasztotta, ugyanis maga a törvényszék emelte ki a végzésében, hogy ..... r. terhelt esetében sem a nyomozati szakban, sem a bírósági eljárásban nem folyt olyan bizonyítási eljárás, mely személyét érintő vagyongyarapodásra vezetett volna, vagy azt vizsgálta volna, hogy ügyvezetőként a kft.-ket érintő gazdálkodásból mekkora összeg jutott saját felhasználásra, azzal hogyan gazdálkodott, annak további sorsa mi lett. Erre nézve az ítélet tényállása sem tartalmazott olyan kitélt, mely az adóhiány összegére vonatkozó további rendelkezéseket, ezek további felhasználását, azzal való rendelkezést, vagy ..... r. elítélt gazdagodását érintették volna.”

[17] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla egyetértett a védői fellebbezésben és észrevételben foglaltakkal, a terhelt személyét illetően ugyanis nincs helye vagyonek Kobzás alkalmazásának.

[18] Mindezek alapján a terhelt védőjének fellebbezése a másodfokú eljárásban eredményre vezetett, ezért az ítéltábla a törvényszék végzését a Be. 674. § (5a) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva a Be. 672. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és a terhelt tekintetében a vagyonek Kobzás intézkedést mellőzte.

[19] A végzés ellen a Be. 674. § (7) bekezdése szerint további fellebbezésnek nincs helye.

Debrecen, 2021. október 21.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Elek Balázs sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.Bpk.207/2021/2. számú végzése az ítéltábla végzésében foglalt változtatással véglegessé vált.

Debrecen, 2021. október 21.

Dr. Gömöri Olivér sk.

a tanács elnöke